

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

45. An Episcopus possit ordinare Barones feudatarios, & eorum silios? Ex
part. 8. tr. 2. res. 16. p. 290.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

lij: vt si protestatur quis, se velle in certa vrbe domicilium figere. Abb. in c. fin. de Paroch. circa finem, vel si impetret priuilegium, quo ius ciuitatis obtineat Alciatus in leg. pupillus, §. incola, ff. de verborum significat. Decius cons. 283. n. 11. Si vero nullus adit externus actus assumpti domicilij, ex decem annorum habitatione præsumetur assumptum domiciliū. Accurs. in leg. hæres absens, §. proinde, ff. de iudic. Barr. in leg. lex Cornelia, §. si tamen, ff. de in iur. Bald. consil. 311. vol. 4. Butsat. consil. 36. vol. 1. nisi adit aliquod iudicium, ex quo apparet illum non habere animum permanendi, quod accidit in scholaribus, nec ipsi, Cod. de incolis Felinus in c. dilectus 2. n. 11. de rescrip. Bartolus in l. questum, ff. de leg. 3. Alioquin manet iudicis arbitrio, qui facilius ex coniecturis in factis occurrentibus iudicare potest, an si assumptum domicilium, etiam momento, non expectata diuturnitate temporis. Abb. in c. fin. n. 8. de Paroch. Menoch. de arbit. lib. 2. casu 86. cent. 1. Mascardus de prob. concl. 535. Rot. decis. 105. n. 4. part. 2. diuers. Et hæc omnia docet etiam Piacetius in praxi, p. 1. art. 2. n. 2. cui adde Marchinum de Sac. Ord. tract. 1. p. 5. c. 7. n. 3. & seg. & Machadam de perfect. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 3. document. 3. n. 5. vbi sic ait: [A cerca del segúdo modo de adquirir al prelado por proprio Obispo, que como hemos dicho, es por razon del domicilio, se ha de aduertir, que segun dize vna ley, ay gran diferencia entre le habitacion, y el domicilio, por que para la habitacion basta habitar por algun tiempo, como por causa de estudios, de algun pleyto, &c. Mas para el domicilio, non solamente se requiere asistencia personal, sino tambien intencion de permanecer alli perpetuamente. Y assi las leyes, que para la adquisicion del domicilio piden diez años de habitacion, proceden para presumir animo de habitar, en el que pretende el domicilio.]

2. De aqui se inferen communemente los Doctores, que para adquirir domicilio en el fuero de la conciencia, basta solo el animo de habitar perpetuamente en qualquier lugar, y por consiguiente se puede ordinar con el Prelado del, como con proprio Obispo. No obstante, que por vna decision de la Rota Romana se declaró, que no bastaua este animo, aunque fuisse expressado, sino que con el era necesario algun acto significativo del domicilio, como comprar casa, ó heredad.] Ita ille.

3. Non desinam tamen hic adnotare, quod obseruat Genensis in praxi cap. 48. n. 2. vbi sic ait: Seruatur autem in Curia Archiepiscopali, quod Clerici exteri, qui cum dimissoriis suorum Ordinariorum in ciuitate Neapolitana morantur, quamuis declarant se habere animum constituendi ibi domicilium, & per longum tempus in ea habitauerint, non admittuntur ad ciuitatem Neapolitanam, nisi capta informatione, quod in eorum patria non habeant aliqua bona, & tandiu Neapoli habitauerint, quod præsumptio sit, amplius non habere animum redeundi ad patriam; & postea, mediante decreto, declarantur ciues Neapolitani; & nisi prædicta fiant, non habentur pro talibus, nec conferuntur eis Ordines sine dimissoriis suorum Episcoporum, nec etiã permittuntur celebrare Missas in ciuitate, & Diocesi. Causa huius antiquæ obseruantie fuit, quod multi Clerici delinquentes, condemnati à suis Episcopis, se conferunt ad hanc ciuitatem, & non valentes amplius obtinere dimissorias à suis Episcopis pro exercendis Ordinibus susceptis, pro suscipiendis, de facili declarant se habere animum habitandi in ea: & nisi ita fieret, ciuitas Neapolitana abundaret dycolis Clericis, ad notata in cap. fin. de consuet. Verum posset talis esse qualitas personæ, quod non

obstante hac obseruantia, deberet statim admitti in ciuitate. Ita Genensis. Et quidem Episcopi debent in hoc cautè procedere.

RESOL. XLV.

An Episcopus possit ordinare Barones feudatarios, & eorum filios? Ex p. 8. tr. 2. Rel. 16.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondeo cum Marchino de sacram. Ordin. tract. 1. part. 5. cap. 7. nam, si vbi sic ait: Obseruandum Barones, seu feudatarios, posse ad Ordines ab eo Episcopo promoueri in ius Diocesi obtinent feudum, etiam si non habitent, & alibi domicilium retineant. Idem dicendum de filiis eorum qui acquirunt domicilium in eodem loco, in quo pater contraxit, propter dictum feudum. Vnde illi poterunt ad Ordines admitti ab eo Episcopo, in cuius Diocesi pater habet feudum. Ita ille, qui citat Campanilem, & Barbosam, quibus adde Accursam de sacram. Ordin. g. 3. sect. 6.

RESOL. XLVI.

An Episcopus possit ordinare scholares vniuersitatis? Et quid etiam, si per decennium ibide commorauerint? Et infertur filios eorum, qui forte in vniuersitate uxorem duxerint animo in patriam redeundi, non posse ordinari ab Episcopo vniuersitatis. Ex part. 1. tract. 2. Rel. 17.

§. 1. **R**espondeo, studiosos alicuius vniuersitatis, non contrahere ibidem domicilium, si retineant animum in patriam redeundi, sed eorum domicilium censeri esse in patria, vnde non possunt ordinari ab Episcopo, intra cuius terminos sita est vniuersitas, sed ab Episcopo domicilij, qui in filiis familiaribus, non dum peculiatem sibi sedem præseruerunt, ab Episcopo domicilij parentum, cum hi censentur habere idem domicilium cum parentibus.

2. Hinc etiam infertur, filios eorum qui forte in vniuersitate uxorem duxerint animo in patriam redeundi, non posse ordinari ab Episcopo vniuersitatis; quemadmodum enim respectu patris non dicitur Episcopus domicilij, ita respectu prolis non dicitur Episcopus originis, vt ex dictis patet: ordinandus ergo est ab Episcopo domicilij parentis, in quo fingitur natus. Et hæc omnia docet Innocentius Præpositus in 2. part. de sacram. Ordin. g. 1. c. 1. dub. 1. num. 132. & 133.

RESOL. XLVII.

An Episcopus possit ordinare aliquem, qui ex fornicatione natus est ex matre certo loco domicilium habente, & patre alio? Ex p. 8. tr. 2. Rel. 18.

§. 1. **R**espondeo cum Præposito in 3. part. de sacram. Ordin. quest. 2. nic. dub. 14. non, si quod si quis susceptus sit ex fornicatione matre certo loco domicilium habente, & patre alio, videtur eo casu filium sequi domicilium matris, à qua certius procedit: quemadmodum in seruitutis, vel libertatis conditione propter eandem rationem ex legitime dispositione matrem sequitur. Vnde si talis velle consuetam suscipere ab Episcopo originis, videtur debere suscipere ab Episcopo domicilij matris, in quo